

Avrupa Birliđi Ekonomik ve Sosyal Komitesi

Dr. Mustafa ATEŞ

Ankara 2006

Avrupa Birliđi Ekonomik ve Sosyal Komitesi

Dr. Mustafa ATEŞ

Ekonomik ve Sosyal Konsey Sekretaryası

Ankara 2006

Bu alışma, Devlet Planlama Teşkilatının görüşlerini yansıtmaz. Sorumluluđu yazarına aittir. Yayın ve referans olarak kullanılması Devlet Planlama Teşkilatının iznini gerektirmez; internet adresi belirtilerek yayın ve referans olarak kullanılabilir. Bu e-kitap, adresindedir.

Bu yayın 800 adet basılmıştır

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ	3
I. AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİ'NİN GÖREV VE FONKSİYONLARI	5
1- Danışma Görev ve Fonksiyonu	5
2- Diyalog Görev ve Fonksiyonu	6
3- İşbirliği Görev ve Fonksiyonu	8
II. AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİ'NİN TEŞEKKÜLÜ	11
1- Komite Üyeleri	11
2- Komitede Temsil Olunan Sivil Toplum Kesimleri	12
a) İşverenler Grubu	13
b) Çalışanlar Grubu	14
c) Diğer Menfaat Grupları	15
3- Komite Üyelerinin Seçimi ve Görevlendirilmesi	15
III. AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİ'NİN TEŞKİLAT YAPISI	19
1- Komite Meclisi	19
2- Komite Başkanlığı	20
3- Komite Bürosu	21
4- İhtisas Birimleri	22
5- Alt Komiteler (Çalışma grupları) ve Genel Raportör	25
IV. AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİ'NİN GÖRÜŞLERİ	27
1- Komite Görüşlerinin Türleri	27
a) Zorunlu Görüşler (Refferal Opinions)	27
b) İhtiyarî Görüşler (Optional Opinions)	29
c) Res'en Açıklanan Görüşler (Own-initiative Opinions)	30
2- Görüşlerin Hukuki Niteliđi ve Uygulamaya Etkisi	31
V. AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİNDE KARAR SÜREÇLERİ	33
VI. SONUÇ	37
KAYNAKLAR	39

ÖNSÖZ

Sosyal diyalog, çeşitli menfaat gruplarının toplumu ilgilendiren temel ekonomik ve sosyal sorunların çözümlenmesine ilişkin politikaların belirlenmesi sürecine katılmaları ve bu politikaların uygulanmasında da çeşitli roller üstlenmesi olarak tarif edilmektedir. Uzlaşma kültürünün yaygınlığı, demokratik siyasi hayat, tarafları bir çatı altında toplayebilecek uygun bir kurumsal yapı ve uzlaşma sağlanan konularda tarafları anlaşma yapmaya imkan veren bir hukuk sistemi başarılı bir sosyal diyalogun gerçekleşmesine etki eden temel faktörlerden sayılmaktadır. Diğer bir ifadeyle sosyal diyalogun sağlanmasıyla bir ülkenin uzlaşma ve demokrasi kültürünü özümsemiş olması arasında çok yakın bir ilişki olduğu görülmektedir. Nitekim, dünyada sosyal diyalogun en kolay sağlandığı ülkeler arasında Avrupa Ülkelerinin ilk sıralarda yer alması bu tezin en önemli kanıtıdır.

Sosyal diyalogun sağlanması amacıyla çeşitli çıkar gruplarını bir araya getiren kurumsal yapılara genellikle “ekonomik ve sosyal komite” ya da “konsey” olarak adlandırılmaktadır. Fransa, Almanya, İrlanda, İngiltere, Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde sosyal diyalogun başarılı olması sürecinde bu tür kuruluşların rolü herkesçe kabul edilmektedir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan Avrupa Birliđi Ekonomik ve Sosyal Komitesi de, dünyada sosyal diyalogun başarılı bir şekilde hayata geçirilebildiği platformlardan biri olarak gösterilmektedir

Bu çalışmaya, Ekonomik ve Sosyal Konsey Sekreteryasında uzman olarak görev yapmakta iken 2002 yılında başlamıştım. Amacım başta AB ESK olmak üzere, sosyal diyalogun başarılmasında önemli roller üstlendiği bilinen Almanya, İngiltere, Fransa, İrlanda, İspanya ve benzeri ülkelerin sosyal diyalogla ilgili kurumsal yapılarını da inceleyerek bunlardan ülkemiz için dersler çıkarmak şeklinde idi. Ancak, görev değişikliğinden kaynaklanan iş yoğunluğu nedeniyle elinizdeki bu çalışma dışındakileri tamamlamak mümkün olmadı. Bu çalışmayı da daha kapsamlı yapmayı murad etmiştim, ama o da mümkün olmadı. Bununla beraber 2005 yılında tekrar güncelleştirilen çalışma

“Avrupa’da Sosyal Diyalogun Kurumsal yapısı: AB Ekonomik ve Sosyal Komitesi” başlığı ile ATAUM tarafından yayınlanmakta Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisinin 2005 Güz dönemi (C. 5-1/45-66) sayısında yayınlanmıştır. Makalenin ayrı bası olarak Teşkilatımızca yeniden yayınlanmasına izin verdikleri için Dergi editörlerine teşekkür ediyorum.

Çalışmada AB ESK’nin teşekkülü, temel görev ve fonksiyonları, bünyesinde temsil olunan sivil toplum kesimleri, örgüt yapısı ve işleyiş mekanizması ile alınan kararlar, bu kararların nitelikleri ve uygulamaya yansımaları gibi konulara değinilmiştir.

Sosyal diyaloga ilişkin tartışmalar son dönemde bir kez daha ülkemizin gündemine girmiştir. Nitekim, 4641 sayılı Kanunla 2001 yılı Nisan ayında yasal zemine kavuşan Ekonomik ve Sosyal Konseyin kurulduğundan bu yana etkinlik kazanamamış olması bazı kesimlerce, Konseyin kuruluş ve işleyişine ilişkin yasal düzenlemelerin yetersizliğine bağlamaktadırlar.

AB ESK’in kuruluş ve işleyişine ilişkin genel nitelikte bilgileri içeren bu çalışmanın Türk Ekonomik ve Sosyal Konseyi’nin yeniden yapılandırılmasına ilişkin çalışmalar yönünden ve üyelik müzakere sürecinin açıldığı bu dönemde AB kurumlarını daha yakından tanıma çabasında olanlara yararlı olmasını dilerim.

Dr. Mustafa ATEŞ

**AB EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTESİ SEKRETARYASININ FONKSİYONEL ORGANİZASYON ŞEMASI
(2002 YILI)**

